

توسعه مهارت‌های دیجیتال برای کتابداران

Digital Skills for Librarians

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مهارت‌های دیجیتال

مهارت‌های دیجیتال به مجموعه‌ای از توانمندی‌ها و دانش‌های فنی اطلاق می‌شود که فرد را قادر می‌سازد تا از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی به‌طور مؤثر و بهره‌ور استفاده کند. این مهارت‌ها شامل توانایی جستجوی اطلاعات، ارزیابی منابع دیجیتال، مدیریت داده‌ها، استفاده از نرم‌افزارهای تخصصی، و آشنایی با فناوری‌های نوظهور مانند هوش مصنوعی و یادگیری ماشین است.

در دوران تحول دیجیتال، این مهارت‌ها از صرفاً "مفید بودن" به "ضروری بودن" تغییر ماهیت داده‌اند. کتابداران دانشگاهی امروز نه تنها باید با منابع چاپی آشنا باشند، بلکه باید به عنوان راهنمایان دیجیتال، مربیان سواد اطلاعاتی و متخصصان مدیریت داده‌های پژوهشی عمل کنند.

مفاهیم کلیدی در مهارت های دیجیتال

سواد دیجیتال

شایستگی دیجیتال

تسلط دیجیتال

چالاکی دیجیتال

سواد دیجیتال (Digital Literacy)

سواد دیجیتال به مجموعه‌ای از دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها گفته می‌شود که به افراد امکان می‌دهد فناوری‌های دیجیتال را به صورت آگاهانه، انتقادی و اخلاقی برای جستجو، ارزیابی، تولید و به کارگیری اطلاعات استفاده کنند. پژوهش‌ها تأکید دارند که سواد دیجیتال صرفاً توانایی کار با ابزارها نیست، بلکه شامل درک محتوا، ارزیابی اعتبار اطلاعات و استفاده مسئولانه از فناوری است.

شایستگی دیجیتال: (Digital Competence) کاربرد استراتژیک

شایستگی دیجیتال به توانایی افراد برای به کارگیری مؤثر، ایمن و هدفمند فناوری‌های دیجیتال در انجام وظایف حرفه‌ای، حل مسئله، ارتباط، تولید محتوا و تصمیم‌گیری گفته می‌شود. این مفهوم فراتر از مهارت‌های فنی است و شامل دانش، مهارت، نگرش و مسئولیت‌پذیری در استفاده از فناوری می‌شود.

ابعاد شایستگی دیجیتال

حل مسئله

استفاده از فناوری برای غلبه بر چالش‌های دسترسی به اطلاعات.

کاربرد حرفه‌ای

بهره‌گیری از ابزارهای دیجیتال برای ارتقای خدمات کتابخانه‌ای.

تصمیم‌گیری آگاهانه

انتخاب بهترین فناوری‌ها بر اساس نیازهای سازمانی و کاربران.

• تسلط دیجیتال (Digital Proficiency)

- تسلط دیجیتال به توانایی استفاده دقیق، مؤثر و مطمئن از فناوری‌ها و ابزارهای دیجیتال برای انجام وظایف حرفه‌ای اشاره دارد. این مفهوم بر سطح مهارت فرد در به‌کارگیری فناوری‌های موجود و حل مسائل کاری با تکیه بر توانمندی‌های دیجیتال تأکید دارد.

• چالاکی دیجیتال (Digital Agility)

- چالاکی دیجیتال به توانایی یادگیری سریع، سازگاری با فناوری‌های نوظهور و پاسخ انعطاف‌پذیر به تغییرات دیجیتال گفته می‌شود. این مفهوم نشان‌دهنده آمادگی فرد یا سازمان برای بهره‌گیری از فرصت‌های دیجیتال در محیط‌های پویا و متغیر است.

تمایز سطوح توسعه دیجیتال

- **مهارت دیجیتال** : توانایی‌های فنی و عملی برای کار با ابزارها و فناوری‌های دیجیتال این سطح، پایه سایر سطوح توسعه دیجیتال است. **عملیاتی**
- **سواد دیجیتال** : توانایی یافتن، استفاده و ارزیابی آگاهانه محتوای دیجیتال همراه با تفکر انتقادی و رعایت اصول اخلاق اطلاعات. **عملیاتی + شناختی**
- **شایستگی دیجیتالی** : توانایی به‌کارگیری استراتژیک و حرفه‌ای مهارت‌های دیجیتال در محیط کاری برای حل مسئله، تصمیم‌گیری و ارتقای عملکرد سازمانی. **استراتژیک**
- **تسلط دیجیتال** : برخورداری از تخصص عمیق در یک یا چند حوزه فنی، تحلیلی یا فناورانه تخصصی.
- **چالاکی دیجیتال** : توانایی یادگیری سریع، سازگاری و پاسخ انعطاف‌پذیر به تغییرات فناورانه. **انعطاف‌پذیری**

اهمیت مهارت و سواد دیجیتال برای کتابداران دانشگاهی

۱. ارتقای کیفیت خدمات کتابخانه‌ای

- ارائه خدمات سریع‌تر، دقیق‌تر و کاربرمحور
- بهبود دسترسی به منابع الکترونیکی و پایگاه‌های علمی
- افزایش رضایت کاربران دانشگاهی

۲. تقویت نقش آموزشی کتابداران

- آموزش سواد اطلاعاتی و دیجیتال به دانشجویان و پژوهشگران
- حمایت از یادگیری مادام‌العمر
- ایفای نقش «مربی دیجیتال» در دانشگاه

اهمیت مهارت و سواد دیجیتال برای کتابداران دانشگاهی

۳. مقابله با اطلاعات نادرست و چالش‌های اخلاقی

- ارزیابی اعتبار منابع آنلاین
- آموزش تفکر انتقادی و اخلاق اطلاعات
- پیشگیری از سرقت علمی و سوءاستفاده اطلاعاتی

۴. تطبیق با تحولات فناورانه

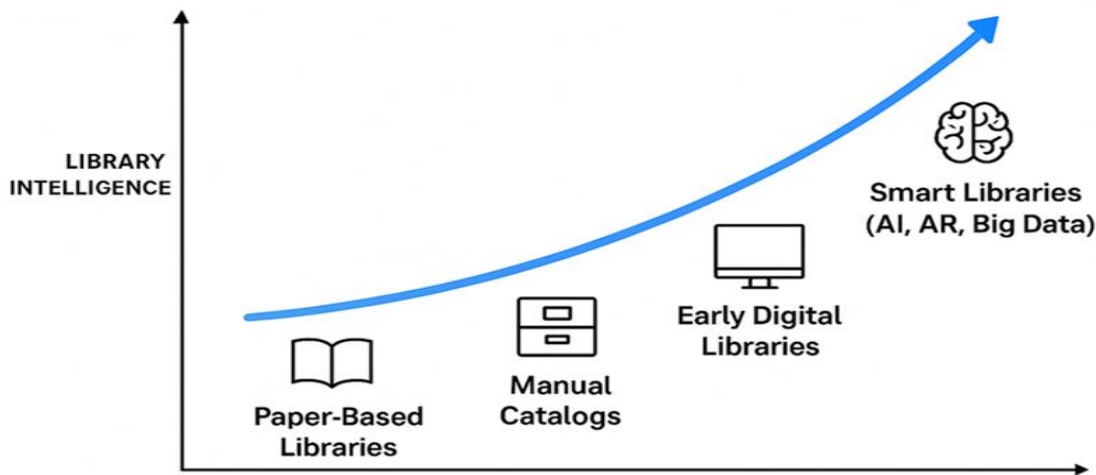
- آمادگی برای استفاده از هوش مصنوعی و ابزارهای نوین
- ارائه خدمات دیجیتال و برخط
- نقش‌آفرینی در کتابخانه‌های هوشمند

نقش کتابداران در محیط دیجیتال

کتابداران دانشگاهی با بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتال، نقش تسهیل‌گر دسترسی به اطلاعات، پشتیبان آموزش و همراه پژوهشگران را ایفا می‌کنند. این نقش فراتر از نگهداری منابع سنتی است.

تصویر: نمودار تحول کتابخانه سنتی ← دیجیتال

Evolution of Libraries toward Smart and AI-Driven Systems

چالش‌ها و موانع: شناسایی مشکلات اجرایی

- محدودیت‌های مالی و بودجه‌ای

- **چالش:** بودجه محدود کتابخانه‌ها برای برگزاری دوره‌های آموزشی، خرید منابع یادگیری، و پرداخت هزینه شرکت در کنفرانس‌ها و کارگاه‌های تخصصی. بر اساس نظرسنجی انجمن کتابداران ایران (۲۰۲۳)، ۶۸٪ از کتابخانه‌های دانشگاهی بودجه سالانه کمتر از ۱۰ میلیون تومان برای توسعه حرفه‌ای کارکنان دارند که برای نیازهای واقعی کافی نیست.

چالش‌ها و موانع: شناسایی مشکلات اجرایی

محدودیت زمانی و فشار کاری
کتابداران معمولاً با حجم کاری بالا و کمبود نیروی انسانی مواجه هستند که فرصت کمی برای شرکت در برنامه‌های آموزشی باقی می‌گذارد. تحقیق میرزایی و همکاران (۲۰۲۲) نشان داد که ۷۲٪ از کتابداران عدم وقت کافی را مانع اصلی یادگیری مهارت‌های جدید می‌دانند.

چالش‌ها و موانع: شناسایی مشکلات اجرایی

مقاومت در برابر تغییر و نگرش‌های منفی: برخی کتابداران، به ویژه کسانی که سال‌ها با روش‌های سنتی کار کرده‌اند، نسبت به یادگیری فناوری‌های جدید مقاومت نشان می‌دهند. این مقاومت می‌تواند ناشی از ترس از شکست، احساس ناامنی شغلی، یا باور به عدم نیاز به مهارت‌های جدید باشد.

چالش‌ها و موانع: شناسایی مشکلات فناوریانه

زیرساخت‌های ضعیف در برخی کتابخانه‌ها
سطح زیرساخت (مثل دسترسی به دستگاه‌های به‌روز، باند پهن اینترنت و پشتیبانی فنی) یکی از چالش‌های بنیادی است. مطالعه‌ای در زمینه (کتابخانه‌های دیجیتال و داده بیان می‌کند که "زیرساخت نامرئی/پنهان" (مثل شبکه، دیتابیس، ذخیره‌سازی) حتی در محیط‌های پیشرفته نیز مشکل‌ساز بوده است

نکته مهم: بر اساس گزارش وزارت علوم (۲۰۲۳)، تنها ۳۰ درصد از کتابخانه‌های دانشگاهی ایران برنامه منسجم توسعه مهارت‌های دیجیتال برای کارکنان خود دارند.

مهارت‌های کلیدی دیجیتال

- جستجوی پیشرفته و سواد اطلاعاتی

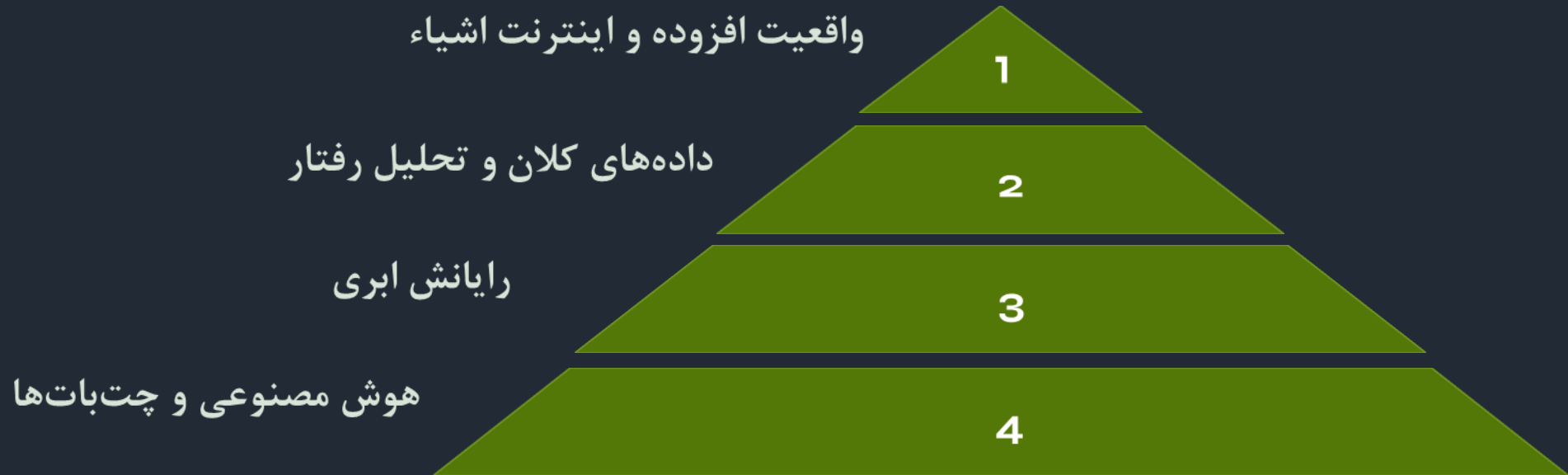
- تسلط بر پایگاه‌های داده تخصصی، استراتژی‌های جستجوی پیچیده، ارزیابی اعتبار منابع، و آموزش مهارت‌های اطلاعاتی به دانشجویان. این شامل آشنایی با `Boolean operators`، `truncation`، و فیلترهای پیشرفته می‌شود.

- تحلیل داده و ارزیابی خدمات

- استفاده از ابزارهای تحلیل وب، آمار استفاده از منابع، تفسیر داده‌ها برای بهبود خدمات، و گزارش‌نویسی مبتنی بر داده. این مهارت برای تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد ضروری است.

- مدیریت داده‌های پژوهشی
- شامل طراحی برنامه‌های مدیریت داده، آشنایی با متادیتا، ذخیره‌سازی و بایگانی داده‌ها، و رعایت اصول (FAIR قابل یافت، قابل دسترس، قابل تعامل، قابل استفاده مجدد). این مهارت برای حمایت از پژوهش‌های داده-محور ضروری است (Tenopir et al., 2020).

فناوری ها نوین و نوظهور آینده

- چت بات ها با ارائه پاسخ سریع به پرسش های کاربران و هدایت آن ها به منابع مرتبط تجربه پژوهشی را بهبود می بخشد. درک پتانسیل این فناوری ها در بهبود خدمات کتابخانه‌ای از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

- نگهداری و حفاظت دیجیتال

- اصول دیجیتالی سازی، فرمت های فایل و استانداردها، مدیریت مخازن دیجیتال، و برنامه ریزی برای حفاظت بلندمدت. آشنایی با استانداردهایی مانند Dublin Core و PREMIS ضروری است.
-

مهارت های پایه برای کتابداران

ابزارهای ابری

- Google Drive, OneDrive, Dropbox
- کاربرد: اشتراک فایل، همکاری، پشتیبان گیری

ابزارهای مدیریت منابع علمی

• Mendeley / Zotero / EndNote

• کاربرد در خدمات پژوهشی کتابداران

معیار	Endnote	Mendeley	Zetero
هزینه	تجاری نسخه پولی	رایگان با طرح های ویژه پولی	کاملا رایگان
سازگاری با سیستم عامل ها	ویندوز و مک	ویندوز ، مک ، لینوکس	ویندوز ، مک ، لینوکس
نسخه موبایل	فقط برای iOS	برای iOS, Android	محدود با اپلیکیشن ها جانبی
دسترسی آفلاین	کامل	کامل	کامل
اتصال به نرم افزار های ویرایش	Microsoft Word و Apple Pages	Word و LibreOffice	Word, Google Docs و LibreOffice
فضای ذخیره سازی ابری	، OnlineEndNote از طریق فضای محدود رایگان	(۲ گیگابایت فضای رایگان	۳۰۰ مگابایت فضای رایگان قابل ارتقا

مطالعات موردی: تجارب موفق دانشگاه‌های معتبر در توسعه مهارت‌های دیجیتال کتابداران

دانشگاه کمبریج، بریتانیا

برنامه: "Digital Skills Framework for Library Staff"

رویکرد: کتابخانه دانشگاه کمبریج در سال ۲۰۱۸ یک چارچوب جامع مهارت‌های دیجیتال

طراحی کرد که شامل پنج سطح مهارت از مبتدی تا خبره است. این برنامه شامل:

• ارزیابی اولیه مهارت‌های هر کتابدار و تهیه نقشه مهارتی شخصی

• دوره‌های آنلاین خودگردان در پلتفرم اختصاصی کتابخانه

• کارگاه‌های عملی هر دو هفته یکبار

• پروژه‌های تیمی برای کاربرد عملی مهارت‌ها

نتایج: پس از سه سال، ۹۵٪ از کارکنان حداقل به سطح متوسط مهارت رسیدند و ۴۰٪ به سطح

پیشرفته. همچنین، رضایت کاربران از خدمات دیجیتال ۳۵٪ افزایش یافت (Cambridge

University Library, 2021).

مطالعه موردی: دانشگاه تورنتو، کانادا
برنامه: (Data Librarian Fellowship Program 2019).
رویکرد: این برنامه با هدف تربیت کتابداران متخصص در حوزه داده راه
اندازی شد . ویژگی ها :
۱. برنامه یکساله با پرداخت حقالتدریس کامل برای دوره کارشناسی
ارشد
۲. کار عملی در پروژه‌های پژوهشی دانشگاه
۳. مربی‌گری توسط اساتید و کتابداران ارشد
۴. شبکه‌سازی با متخصصان بین‌المللی
نتایج: تربیت ۳۵ کتابدار متخصص داده در پنج سال.

مهارت‌های کلیدی کتابداران دیجیتال

مهارت‌های فنی

تسلط بر سیستم‌های مدیریت کتابخانه، نرم‌افزارهای ابری و ابزارهای تحلیل داده. توانایی طراحی وبسایت، مدیریت پایگاه داده و برنامه‌نویسی مقدماتی. آشنایی با هوش مصنوعی، رباتیک و ابزارهای یادگیری ماشینی.

مهارت‌های اطلاعاتی و پژوهشی

سازمان‌دهی و مدیریت داده‌ها و متادیتا. ارزیابی اعتبار منابع و مقابله با اطلاعات نادرست. توانایی جست‌وجوی پیشرفته در پایگاه‌های علمی.

مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی

آموزش کاربران برای استفاده از منابع دیجیتال.
تعامل مؤثر در محیط‌های آنلاین.
هدایت پژوهشگران و همکاری میان سازمانی
تسلط بر ارتباط بین‌فرهنگی و زبان رسانه‌ای.

مهارت‌های مدیریتی و اخلاقی

حفظ حریم خصوصی و امنیت داده‌ها.
مدیریت پروژه‌های فناورانه.
رعایت اصول اخلاقی در استفاده از داده‌ها و فناوری.

راهکارهای ارتقای مهارت‌های دیجیتال

- برگزاری دوره‌های آموزشی منظم و کارگاه‌های فناوری.
- ترویج یادگیری همتایان (Peer Learning) بین کارکنان.
- همکاری با دانشگاه‌ها و شرکت‌های فناوری.
- استفاده از مدل‌های جهانی شایستگی دیجیتال مانند (DigComp).
- ایجاد فرهنگ نوآوری و یادگیری مداوم در کتابخانه‌ها.
- حمایت از پروژه‌های پژوهشی و خلاقانه کتابداران.
- ارزیابی مستمر سطح سواد دیجیتال کارکنان.

آموزش، توانمندسازی و نقش دانشگاه‌ها

فعالیت‌های آموزش و توانمندسازی بیشتر بر بهبود مهارت‌های فنی، اطلاعاتی و ارتباطی کتابداران متمرکز است. دانشگاه‌ها نقش مهمی در این فرآیند دارند، با ارائه برنامه‌های آموزشی، کارگاه‌ها و دسترسی به فناوری‌های نوین، ظرفیت کتابداران را برای پشتیبانی از پژوهش و یادگیری فعال کاربران افزایش می‌دهند. همچنین، انجمن‌های کتابداری با فراهم کردن دوره‌های تخصصی و شبکه‌های حرفه‌ای، به توسعه مهارت دیجیتال و تبادل تجربیات کمک می‌کنند. آموزش حرفه‌ای، شرکت در دوره‌های تخصصی و توسعه حرفه‌ای مستمر نقش مهمی در ارتقای شایستگی‌های حرفه‌ای و مهارت‌های دیجیتال کتابداران دارد.

تفکر انتقادی و تصمیم‌گیری در کتابداران دیجیتال

تفکر انتقادی در کتابداری دیجیتال به معنای توانایی تحلیل، ارزیابی منابع دیجیتال از نظر اعتبار، دقت و کاربردپذیری است. کتابداران باید بتوانند داده‌ها و اطلاعات را تحلیل کنند و تصمیمات مبتنی بر شواهد برای ارائه خدمات مرجع اتخاذ نمایند. این مهارت به خصوص در مواجهه با افزایش منابع دیجیتال و پیچیدگی اطلاعات حیاتی است.

- بهبود استراتژی خدمات مرجع در مواجهه با منابع دیجیتال
- کتابدار با استفاده از منابع دیجیتال، پایگاه‌های داده و تحلیل نیاز کاربران، خدمات مرجع را شخصی‌سازی و بهینه می‌کند.

داده های کلان Big Data در کتابداری دیجیتال

کتابخانه های دانشگاهی و دیجیتال از داده های کلان Big Data برای تحلیل رفتار کاربران، شناسایی الگوهای استفاده از منابع، شخصی سازی خدمات و بهینه سازی مدیریت منابع اطلاعاتی استفاده می کنند.

تحلیل رفتار کاربران: بررسی الگوهای جستجو، دانلود و مرور منابع به کتابداران کمک می کند نیازهای اطلاعاتی کاربران را بهتر پیش بینی کنند.

بهینه سازی منابع و خدمات: داده های کلان می توانند نقاط ضعف و قوت منابع دیجیتال را نشان دهند و تخصیص بودجه یا دسترسی به پایگاه های اطلاعاتی را هدایت کنند.

پشتیبانی پژوهش: با تحلیل داده های کلان، کتابداران می توانند منابع و داده های مورد نیاز پژوهشگران را سریع تر و دقیق تر ارائه دهند.

شخصی سازی تجربه کاربر: کتابخانه می تواند توصیه های هوشمند به کاربران بدهد و خدمات مرجع را متناسب با نیاز هر گروه طراحی کند.

کاربرد هوش مصنوعی در کتابداری دیجیتال

- هوش مصنوعی با تحلیل داده‌های رفتاری کاربران (مانند جستجوها، دانلودها، سوابق استفاده و موضوعات مورد علاقه)، به کتابدار دیجیتال کمک می‌کند تا:
- نیاز اطلاعاتی پژوهشگر را دقیق‌تر شناسایی کند
- منابع علمی مرتبط، به‌روز و متناسب با موضوع پژوهش پیشنهاد دهد
- خدمات مرجع را از حالت عمومی به پشتیبانی پژوهش شخصی‌سازی شده ارتقا دهد

منابع الکترونیکی در پژوهش

- مهم‌ترین نمونه‌های منابع الکترونیکی قابل استفاده در پژوهش عبارت‌اند از:
- پایگاه‌های داده علمی مانند پایگاه‌های نمایه‌سازی و تمام‌متن که مقالات پژوهشی، مرورهای نظام‌مند و گزارش‌های علمی را در اختیار پژوهشگران قرار می‌دهند.
- مجلات علمی الکترونیکی که نتایج پژوهش‌های جدید را به‌صورت داوری‌شده و قابل استناد منتشر می‌کنند.
- کتاب‌ها و کتاب‌های الکترونیکی (E-books) که منابع مرجع، کتب درسی پیشرفته و آثار تخصصی را به‌صورت برخط ارائه می‌دهند.
- پایگاه‌های پایان‌نامه و رساله‌ها که دسترسی به پژوهش‌های دانشگاهی انجام‌شده در مقاطع تحصیلات تکمیلی را فراهم می‌کنند.
- مخازن نهادی (Institutional Repositories) شامل مقالات، داده‌های پژوهشی و تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها.
- استفاده هدفمند از این منابع الکترونیکی، کیفیت پژوهش، سرعت دسترسی به اطلاعات و دقت استنادات علمی را به‌طور قابل توجهی افزایش می‌دهد.

نمونه موفق کتابخانه دیجیتال

- **Europeana** یکی از موفق‌ترین نمونه‌های کتابخانه دیجیتال در سطح بین‌المللی است که به‌طور مؤثر دسترسی یکپارچه، استانداردسازی فراداده، چالاکی دیجیتال و کاربرمحوری را نشان می‌دهد. این پلتفرم بیش از ۵۰ میلیون منبع دیجیتال (کتاب، تصویر، فیلم، نسخه‌های خطی و داده‌های پژوهشی) را از هزاران کتابخانه، آرشیو و موزه اروپایی در یک بستر واحد در دسترس قرار داده است.
- ویژگی‌های کلیدی موفقیت **Europeana** عبارت‌اند از:
- استفاده از استانداردهای پیشرفته فراداده EDM برای یکپارچه‌سازی منابع ناهمگون
- تمرکز بر تجربه کاربر و دسترسی آزاد (Open Access)
- بهره‌گیری از داده‌های تحلیلی برای بهبود خدمات و سیاست‌گذاری اطلاعاتی
- حمایت از پژوهش، آموزش و بازاستفاده خلاقانه از محتوا
- نمایش عملی چالاکی دیجیتال سازمانی در انطباق با فناوری‌های نوین

نتیجه

برای موفقیت در کتابداری دیجیتال، ترکیب مهارت‌های فنی، اطلاعاتی، ارتباطی و تفکر انتقادی اهمیت دارد. این ترکیب به کتابداران اجازه می‌دهد با چالش‌های فناوری و نیازهای پژوهشی پیچیده مواجه شده و خدمات مبتنی بر شواهد و کاربرمحور ارائه دهند.

سپاس از همراهی شما
آینده کتابداری، دیجیتال است!

(American Library Association 2021)

Attahir, I. (2019). Digital literacy as a survival skill for librarians in the digital age. *Library Philosophy and Practice*, 1–12.

(Attahir, 2019)

Tolmach, M. (2022). Digital competence of librarians as a factor of library activity in the context of digital transformation. *Scientific and Technical Libraries*, 1, 40–55.

(Tolmach, 2022)

Baryshev, R. A. (2021). Building the model of an academic library and digital competences. *Journal of Library and Information Sciences*, 9(1), 1–9.

(Baryshev, 2021)

Efe, U. B. (2023). Digital literacy and competence in the post-COVID-19 era: An analysis of librarians. *Journal of Academic Librarianship*, 49(3), 102678.

(Efe, 2023)

Diseiye, E. C., Ukubeyinje, C. S., & Akporhonor, B. A. (2023). Emerging technologies: Leveraging digital literacy for librarians' self-reliance. *Library Philosophy and Practice*, 1–15.

(Diseiye et al., 2023)

Hartvig, K., & Moring, C. (2025). Embedded librarianship and digital literacy instruction in higher education. *Journal of Academic Librarianship*, 51(1), 102745.

(Hartvig & Moring, 2025)

Morgan, J., Sibson, R., & Jackson, D. (2022). Digital demand and digital deficit: Conceptualising digital proficiency. *Higher Education Research & Development*, 41(2), 378–392.

(Morgan et al., 2022)

Ubiparipović, B., Raković, L., & Cogoljević, M. (2023). Digital business agility: A systematic literature review. *Sustainability*, 15(3), 2154.

(Ubiparipović et al., 2023)

(Digital Preservation Coalition, 2022).

Europeana Foundation. (2020). Europeana strategy 2020–2025: Empowering digital change. Europeana.
Purday, J. (2016). Europeana: A digital library for cultural heritage. *Alexandria: The Journal of National and International Library and Information Issues*, 26(1), 1–12.

Dobreva, M., & Stoklasova, B. (2014). *Digital libraries and user engagement: Europeana as a case study*. Springer.
Smith, A. (2020). Digital libraries and user-centered services in higher education. *Journal of Academic Librarianship*, 46(4), 102–110.

Breeding, M. (2018). Artificial intelligence for library systems. *Library Technology Reports*, 54(8), 5–14
Chowdhury, G. G. (2016). *Digital libraries and information access*. Facet Publishing.

Borgman, C. L. (2015). *Big data, little data, no data: Scholarship in the networked world*. MIT Press.

Tenopir, C., & King, D. W. (2008). Electronic journals and changes in scholarly article seeking and reading patterns. *Aslib Proceedings*, 60(1), 5–22.
IFLA. (2018).

Global vision for library and information services. International Federation of Library Associations and Institutions.